

Mirosław Ponczek

Jerzy Kukuczka - patronem AWF w Katowicach

Bibliotheca Nostra : śląski kwartalnik naukowy 2/2, 7-9

2008

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

ARTYKUŁY

Mirosław Ponczek

Jerzy Kukuczka – patronem AWF w Katowicach

Jerzy Kukuczka
(1948–1989)

I

W wyniku plebiscytu przeprowadzonego w roku akademickim 2005/2006 wśród studentów Akademii Wychowania Fizycznego w Katowicach, bardziej realnym stawał się pomysł realizacji projektu nadania imienia Naszej Uczelni Jerzemu Kukuczce, wielkiemu alpinście¹ (studenci w znacznej większości wskazali wówczas na to, że godność ta powinna przyspaść właśnie temu najbardziej znanemu w świecie polskiemu wspinaczowi).

Wspomnijmy w tym miejscu, że w 2009 r. minie 20. rocznica tragicznej śmierci najwybitniejszego polskiego himalaisty (1989). Dwa lata

¹ P. Halemba, *Jerzy Kukuczka zdobywca „Korony Himalajów”*. „Zeszyty Metodyczno-Naukowe”, z. 10. AWF, Katowice 2000, s. 41-53.

wcześniej (w 1987 r.) Jerzy Kukuczka i Artur Hajzer wyruszyli w kierunku zdobycia Annapurny (8091 m n.p.m.), którą zdobyli 3 lutego tego roku (w wyprawie brali też udział: Wanda Rutkiewicz, Krzysztof Wielicki i Jacek Palkiewicz)².

Ostatnim etapem – jak pisał 8 lat temu Piotr Halemba – na drodze do zdobycia wszystkich 14 ośmiotysięczników była Shisha Pangma (8013 m n.p.m.), usytuowana na terytorium Chin³. Szczyt ten Kukuczka i Hajzer zdobyli 18 września 1987 r. Jerzy Kukuczka stał się tym samym drugim alpinistą świata (po Reinholdzie Messnerze), który zdobył wszystkie najwyższe punkty naszego globu w liczbie 14 szczytów⁴.

„(...) W dniu 24 października 1989 r. w trakcie ataku na Lhotse, około godziny 16 polski alpinista w trakcie wspinaczki poniósł śmierć po oderwaniu się od ściany i ponad 100 -metrowym locie, (...) znalazł śmierć w szczelinie lodowca, gdzie też następnego dnia został pochowany”⁵.

II

O wcześniejszych wyczynach alpejskich Jerzego Kukuczki szeroko pisała prasa specjalistyczna (polska i zagraniczna). Najwięcej miejsca naszemu bohaterowi poświęcił jednak „Taternik”⁶.

Tymczasem Senat Akademii Wychowania Fizycznego na posiedzeniu w dniu 30 maja 2006 r. powołał specjalną Komisję do oceny kandydatury Jerzego Kukuczki na patrona Uczelni i opracowania wniosków w powyższej sprawie (prof. dr hab. Barbara Kłapcińska, prof. dr hab. Andrzej Markiewicz, prof. dr hab. Mirosław Ponczek). Następnie po posiedzeniu Senatu AWF Katowice, wspomniana Komisja wybrała ze swego grona przewodniczącego. Został nim prof. dr hab. Mirosław Ponczek. Z upoważnienia Komisji otrzymał on zadanie nawiązania łączności z Panią Celiną Kukuczka, wdową po Jerzym Kukuczce, która wyraziła zgodę (na piśmie), by Jej mąż został w przyszłości patronem AWF Katowice⁷.

Dokumentacja dotycząca wszczęcia procedury w zakresie uczynienia Jerzego Kukuczki patronem AWF Katowice znajduje się m.in. w zbiorach składnicy akt Katedry Humanistycznych Podstaw Kultury Fizycznej – Zakładu Historii Kultury Fizycznej. W nawiązaniu kontaktu z Panią Ku-

² Tamże, s. 53-54.

³ Tamże, zob. też *Wspomnienia o Jerzym Kukuczce Człowiek Gór*. „Rekord”, nr 2. AWF, Katowice 2007, s. 6.

⁴ P. Halemba, dz. cyt., s. 48.

⁵ Cyt. za P. Halemba, dz. cyt. (miejsce cytowane).

⁶ Zob. J. Majer, *Południowa ściana Lhotse*. „Taternik”, nr 2, Warszawa 1986, s. 56-57; J. Nyła, *Rok Jerzego Kukuczki*. „Taternik” nr 2, Warszawa 1987, s. 49-53; W. Rutkiewicz, *Alpinista wielkiego formatu*. „Taternik”, nr 2, Warszawa 1987, s. 63-64.

⁷ Oświadczenie i Protokół z posiedzenia Senackiej Komisji ds. Oceny kandydatury na Patrona Uczelni z dnia 5 czerwca 2006 r.

kuczkową pomógł Komisji Senackiej AWF Katowice przyjaciel Jerzego Kukuczki, pracownik AWF Katowice, specjalista w zakresie wspinaczki skałkowej, dr Waclaw Sonelski.

W wyniku dalszych postępowań Uczelni w zakresie nadania Jerzemu Kukuczce godności patrona Akademii Wychowania Fizycznego i po nadaniu tej sprawie biegu w ramach czynności normatywnych w Sejmie Rzeczypospolitej, **dowiedzieliśmy się (w marcu 2008 r.), że na mocy Ustawy z dnia 23 stycznia 2008 r. (Dz. U. Nr 39, poz. 228)⁸ Jerzy Kukuczka stał się oficjalnie patronem AWF Katowice.**

J.M. Rektor AWF Katowice prof. nadzw. dr hab. Zbigniew Waśkiewicz ogłosił w odnośnym dokumencie, że nazwa Naszej Uczelni brzmi: „Akademia Wychowania Fizycznego im. Jerzego Kukuczki w Katowicach”⁹.

Życzę obecnie wszystkim studentom i pracownikom AWF im. Jerzego Kukuczki w Katowicach oraz sympatykom Naszego Patrona, by byli godni uczyć się i pracować w Uczelni, która odtąd nosi dumne Imię Wielkiego Polaka, Prawego Człowieka i Wybitnego Sportowca – Alpinisty.

Prof. dr hab. Mirosław Ponczek jest kierownikiem Katedry Humanistycznych Podstaw Kultury Fizycznej AWF im. Jerzego Kukuczki w Katowicach.

⁸ Pismo J.M. Rektora AWF Katowice prof. nadzw. dr hab. Zbigniewa Waśkiewicza z dnia 20 marca 2008 r. [W:] Biuro Rektora Wychowania Fizycznego w Katowicach (Jednostki Organizacyjne - w miejscu).

⁹ Miejsce cyt.